

Norske kveners forbund – Ruijan kvääniliitto

Riksantikvaren

postmottak@ra.no

24.06.2025

Høringsinnspill – Bevaringsstrategi for næringers og industriers kulturmiljø

Norske kveners forbund – Ruijan kvääniliitto (Nkf-Rk) takker for muligheten til å gi innspill til bevaringsstrategien.

Kvenene har i århundrer vandret i og bebodd områder på Nordkalotten, særlig fjordstrøkene i Nord-Troms og Finnmark, og har preget det lokale levesett og kulturen i betydelig grad med sin kunnskap om tømmerarbeid, båtbygging, jernbearbeiding, samt håndarbeid, hushold, jakt, fiske og fangst inklusive ishavsfangst.

Vi opplever at det er økende interesse for nasjonale minoriteters kulturminner og ser at dere i forslagsteksten trekker fram kvenner som en stor del av arbeidsstyrken innen gruvedriften i Nord-Norge. Kvensk arbeidskraft har også hatt stor betydning innen den nordnorske fiskeindustrien som vokste fram på 1800-tallet.

Det er i dag få kvenske kulturminner igjen, noe som blant annet skyldes en kombinasjon av nedvurderingen av den kvenske kulturen som følge av fornorskningspolitikken, og nedbrenningen av Finnmark og Nord-Troms i 1944. For å sikre at kunnskapene om de kvenske kulturmiljøene knyttet til industri bli bevart, anbefaler vi at Riksantikvaren kombinerer rekonstruksjon av forsvunne kulturmiljøer med bevaring av eksisterende.

Konkrete tiltak som vi ønsker å løfte fram:

- Mer forskning på kvenske industrimiljø, blant annet ved innsamling av historisk materiale og innhenting av lokal kunnskap.
- Kartfesting, navngivelse og beskrivelser av kvenske kulturmiljøer og -steder.
- Utarbeiding av informasjonsmateriell og etablering av skilting/oppslag der dette er hensiktsmessig. Dette bør også digitaliseres.
- Legge områdene til rette for bruk i undervisning i skoler og allmenn bruk.
- Samarbeid over landegrensene. Kvensk kulturarv går på tvers av landegrensene på Nordkalotten og det har vært gjensidig utveksling og utvikling med tornedalske og nordfinske samfunn.

Riksantikvarens bevaringsstrategi for næringers og industriers kulturmiljø bør bidra til å synliggjøre og sikre denne arven for framtiden. Vi stiller oss til disposisjon for videre samtaler.

Ystävällisin tervheisin – vennlig hilsen

Ruijan kvääniliitto – Norske kveners forbund

Kristin Mellem

Johtaja – leder

Tlf. 922 23 545

kristin@kvener.no

Rune Sundelin

Varajohtaja – nestleder

Tlf. 975 25 323

rune@kvener.no

Vilde Christoffersen Walsø

Pääsekretääri – generalsekretær

Tlf. 408 99 719

vilde@kvener.no